

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دعوی این مدعی بسیار شد

گزارش عملکرد حمل و نقل ریلی
در ۶ ماهه اول ۱۴۰۲

منبع: ماهنامه آماری ۶ ماهه شرکت راه آهن ج.ا.ا.

گروه مطالعات سیاست‌گذاری و پایش فضای کسب و کار انجمن صنفی شرکت‌های حمل و نقل ریلی و خدمات وابسته می‌کوشد با تهیه گزارش‌های آماری، تصویری شفاف از عملکرد گذشته صنعت و اثرات آن روی شاخص‌های مختلف حمل و نقل ریلی تهیه و منتشر نماید.

این گزارش‌های آماری ضمن فراهم نمودن ابزارهای تحلیلی برای شرکت‌های عضو انجمن، مدیران و کارشناسان بخش خصوصی و دولتی، آن‌ها را در اتخاذ تصمیمات مبتنی بر شرایط واقعی در دو سطح سیاست‌گذاری کلان و بنگاهداری یاری می‌کند.

گزارش پیش‌رو شاخص‌های مهم این صنعت را در بازه‌های ۶ ماهه و ۳ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ با دوره‌های گذشته مقایسه می‌کند. امید است با افزایش دقت و جامعیت تصمیمات مدیران بر مبنای آمار و اطلاعات به‌روز، شاهد بهبود و پیشرفت در صنعت حمل و نقل ریلی باشیم.

شاخص‌های بخش باری

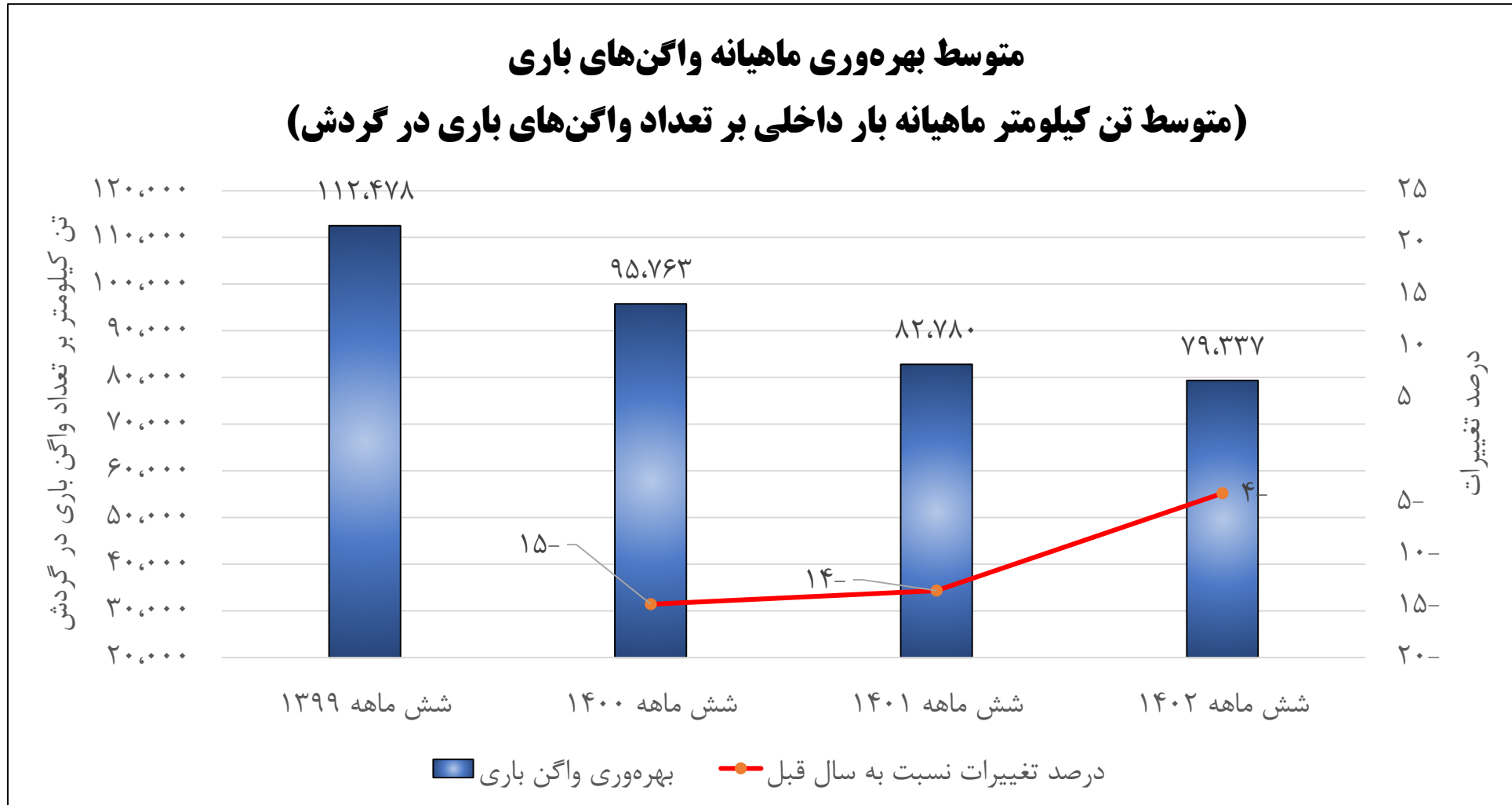
شاخص‌های بخش مسافری

شاخص‌های بخش نیروی کشش

روند تغییرات شاخص‌های مهم بخش باری در ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۲ و مقایسه آن با مدت مشابه ۳ سال گذشته

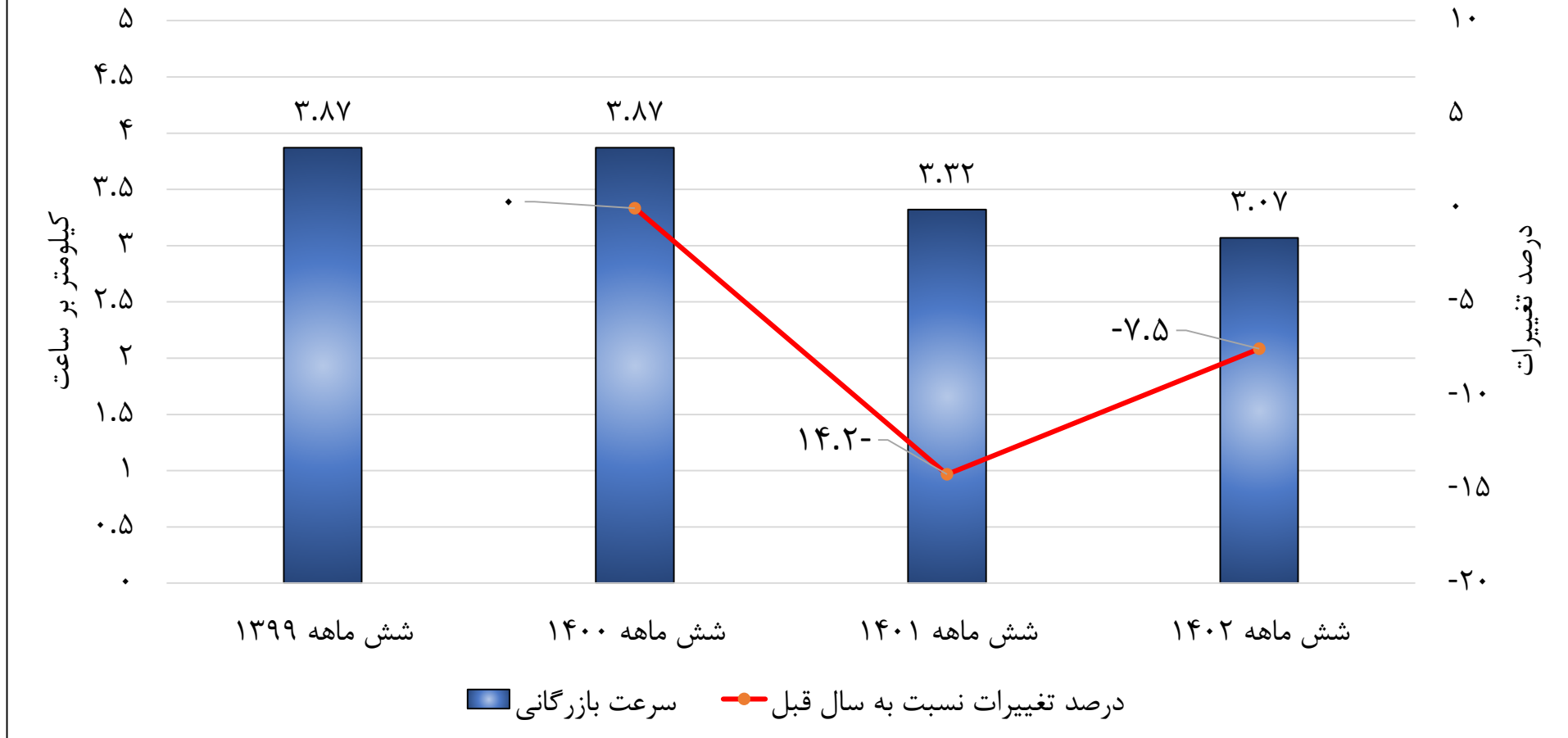
شاخص	واحد	۶ ماهه اول ۱۳۹۹	۶ ماهه اول ۱۴۰۰	۶ ماهه اول ۱۴۰۱	۶ ماهه اول ۱۴۰۲
تناژ داخلی	هزار تن	۲۴/۶۶۰	۲۳/۲۵۹	۲۱/۴۸۸	۲۱/۳۴۸
	درصد تغییرات نسبت به سال قبل	-	-۵.۷	-۷.۶	-۰.۷
تناژ ترانزیت	هزار تن	۲۶۹	۸۷۴	۷۴۵	۶۵۷
	درصد تغییرات نسبت به سال قبل	-	۲۲۴.۹	-۱۴.۸	-۱۱.۸
تناژ کل	هزار تن	۲۴/۹۲۹	۲۴/۱۳۳	۲۲/۲۳۳	۲۲/۰۰۵
	درصد تغییرات نسبت به سال قبل	-	-۳.۲	-۷.۹	-۱
تن کیلومتر داخلی	میلیون تن کیلومتر	۱۷/۷۵۳	۱۵/۶۳۲	۱۴/۰۵۳	۱۴/۴۰۴
	درصد تغییرات نسبت به سال قبل	-	-۱۱.۹	-۱۰.۱	۲.۵
تن کیلومتر ترانزیت	میلیون تن کیلومتر	۱۸۸	۱/۳۱۰	۸۴۶	۵۰۹
	درصد تغییرات نسبت به سال قبل	-	۵۹۶.۸	-۳۵.۴	-۳۹.۸
تن کیلومتر کل	میلیون تن کیلومتر	۱۷/۹۴۱	۱۶/۹۴۲	۱۴/۸۹۹	۱۴/۹۱۳
	درصد تغییرات نسبت به سال قبل	-	-۵.۶	-۱۲.۱	۰.۱
تعداد واگن باری در گردش	دستگاه	۲۶/۳۰۶	۲۷/۲۰۶	۲۸/۲۹۴	۳۰/۲۵۹
	درصد تغییرات نسبت به سال قبل	-	۳.۴	۴.۰	۶.۹
مسافت پیمایش واگن‌ها	میلیون کیلومتر	۴۵۴	۴۷۰	۴۱۵	۴۱۵
	درصد تغییرات نسبت به سال قبل	-	۳.۵	-۱۱.۷	۰
متوسط بهره‌وری ماهیانه واگن‌های باری	تن کیلومتر به ازای هر واگن	۱۱۲/۴۷۸	۹۵/۷۶۳	۸۲/۷۸۰	۷۹/۳۳۷
	درصد تغییرات نسبت به سال قبل	-	-۱۴.۹	-۱۳.۶	-۴.۲
سرعت بازرگانی	کیلومتر بر ساعت	۳.۸۷	۳.۸۷	۳.۳۲	۳.۰۷
	درصد تغییرات نسبت به سال قبل	-	۰	-۱۴.۲	-۷.۵

سرعت بازرگانی

(متوسط مسافت پیمایش واگن‌های باری در گردش بر تعداد روزهای دوره، بر ۲۴ ساعت)

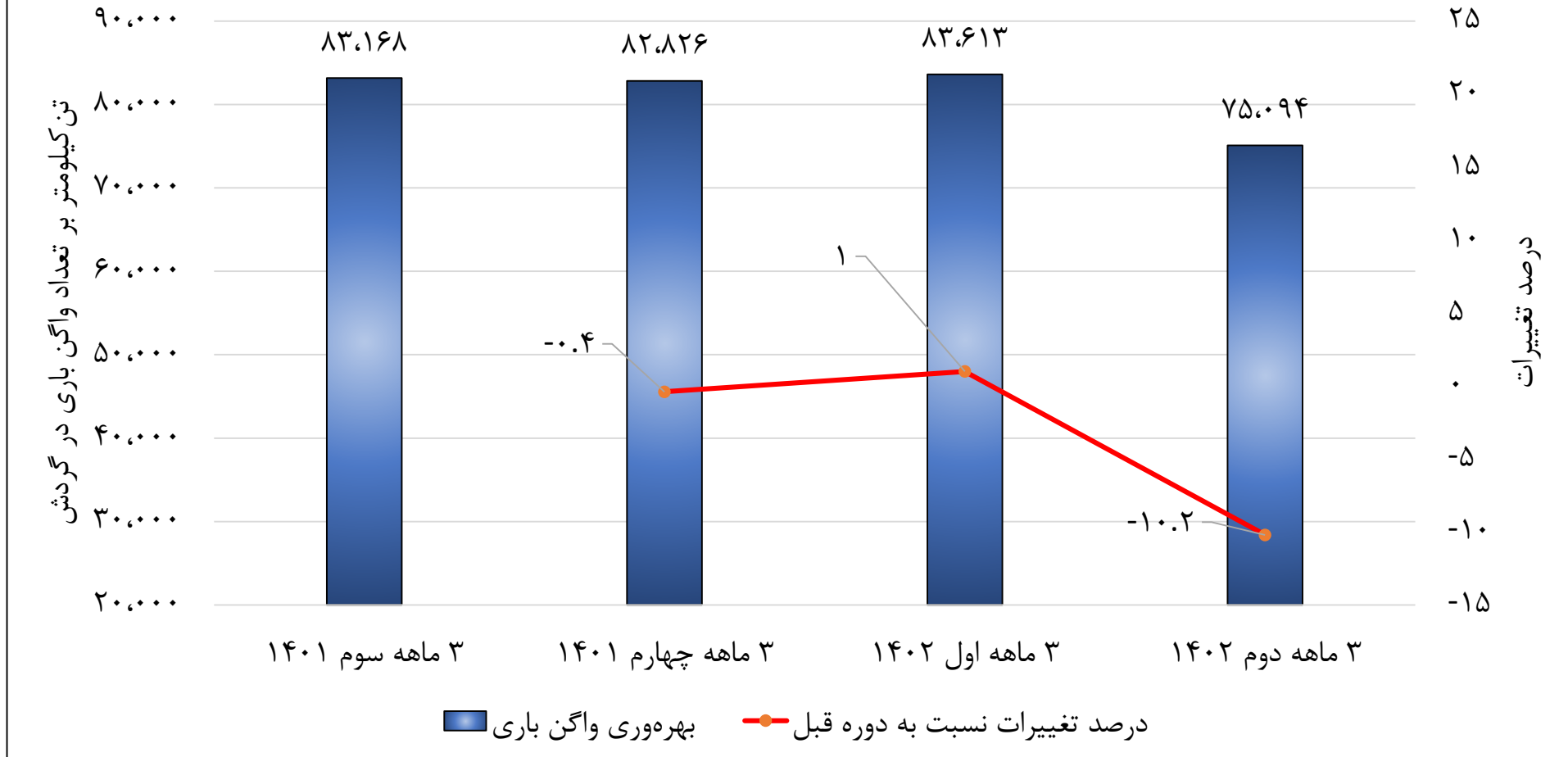
روند تغییرات شاخص‌های مهم بخش باری در ۴ فصل اخیر

شاخص	واحد	۳ ماهه سوم ۱۴۰۱	۳ ماهه چهارم ۱۴۰۱	۳ ماهه اول ۱۴۰۲	۳ ماهه دوم ۱۴۰۲
تناژ داخلی	هزار تن	۱۰/۹۵۵	۱۰/۴۹۶	۱۱/۲۶۴	۱۰/۰۸۴
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	-۴.۲	۷.۳	-۱۰.۵
تناژ ترانزیت	هزار تن	۳۲۱	۳۶۷	۳۷۰	۲۸۷
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۱۴.۳	۰.۸	-۲۲.۴
تناژ کل	هزار تن	۱۱/۲۷۶	۱۰/۸۶۳	۱۱/۶۳۴	۱۰/۳۷۱
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	-۳.۷	۷.۱	-۱۰.۹
تن کیلومتر داخلی	میلیون تن کیلومتر	۷/۳۰۹	۷/۳۹۰	۷/۵۵۴	۶/۸۴۹
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۱.۱	۲.۲	-۹.۳
تن کیلومتر ترانزیت	میلیون تن کیلومتر	۲۶۵	۳۱۴	۲۳۹	۲۷۰
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۱۸.۵	-۲۳.۹	۱۳
تن کیلومتر کل	میلیون تن کیلومتر	۷/۵۷۴	۷/۷۰۴	۷/۷۹۳	۷/۱۱۹
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۱.۷	۱.۲	-۸.۶
تعداد واگن باری در گردش	دستگاه	۲۹/۲۹۴	۲۹/۷۴۱	۳۰/۱۱۵	۳۰/۴۰۲
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۱.۵	۱.۳	۱
مسافت پیمایش واگن‌ها	میلیون کیلومتر	۲۱۹	۲۰۶	۲۱۷	۱۹۸
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	-۵.۹	۵.۳	۸.۸
متوسط بهره‌وری ماهیانه واگن‌های باری	تن کیلومتر به ازای هر واگن	۸۳/۱۶۸	۸۲/۸۲۶	۸۳/۶۱۳	۷۵/۰۹۴
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	-۰.۴	۱.۰	-۱۰.۲
سرعت بازرگانی واگن‌های باری	کیلومتر بر ساعت	۳.۴۶	۳.۲۴	۳.۲۳	۲.۹۲
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	-۶.۴	-۰.۳	-۹.۶

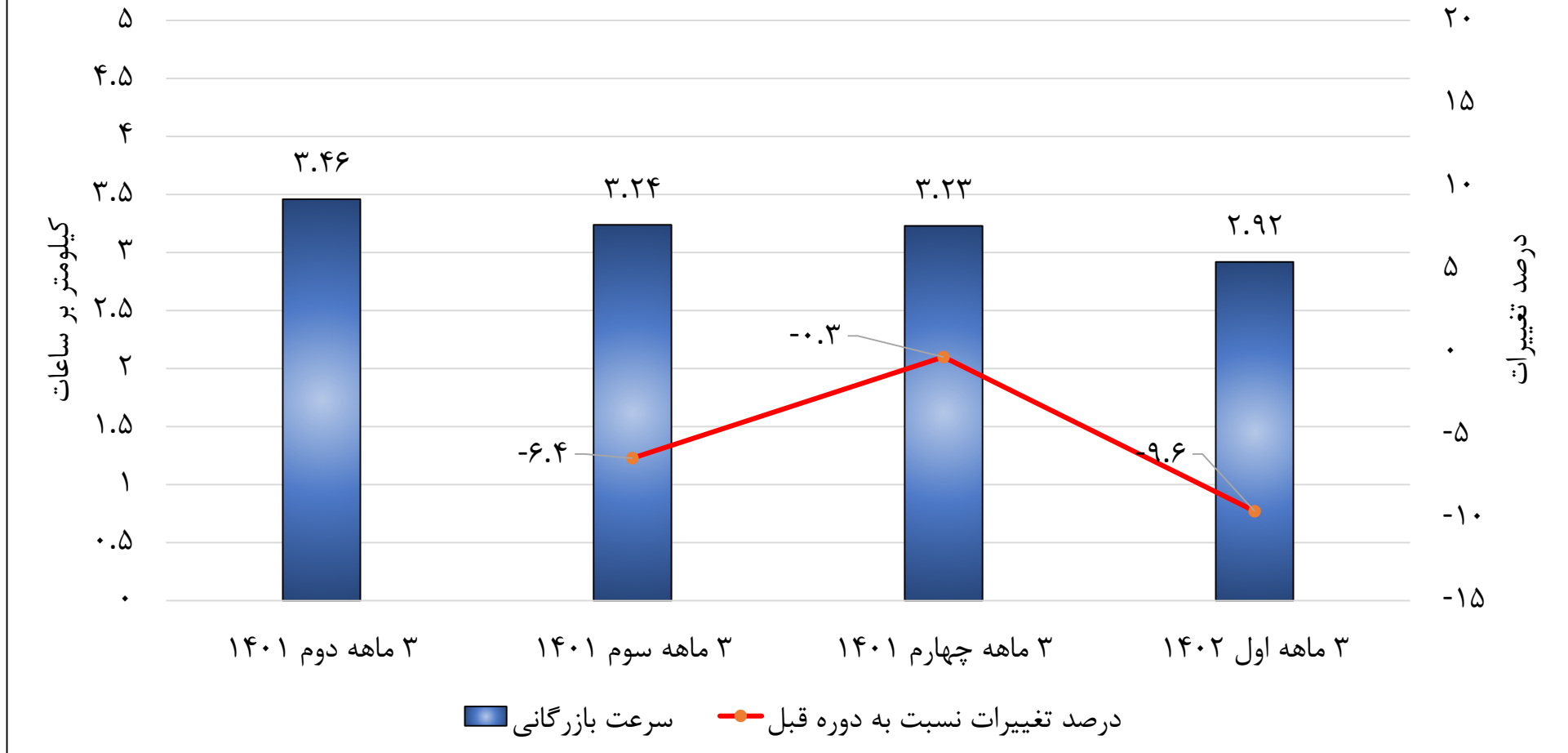
انجمن صنعتی شرکت‌های حمل و نقل ریلی و خدمات وابسته

متوسط بهره‌وری ماهیانه واگن‌های باری (متوسط تن کیلومتر بار داخلی بر تعداد واگن‌های باری در گردش)

سرعت بازرگانی

(متوسط مسافت سیر شده واگن‌های باری در گردش بر تعداد روزهای دوره، بر ۲۴ ساعت)

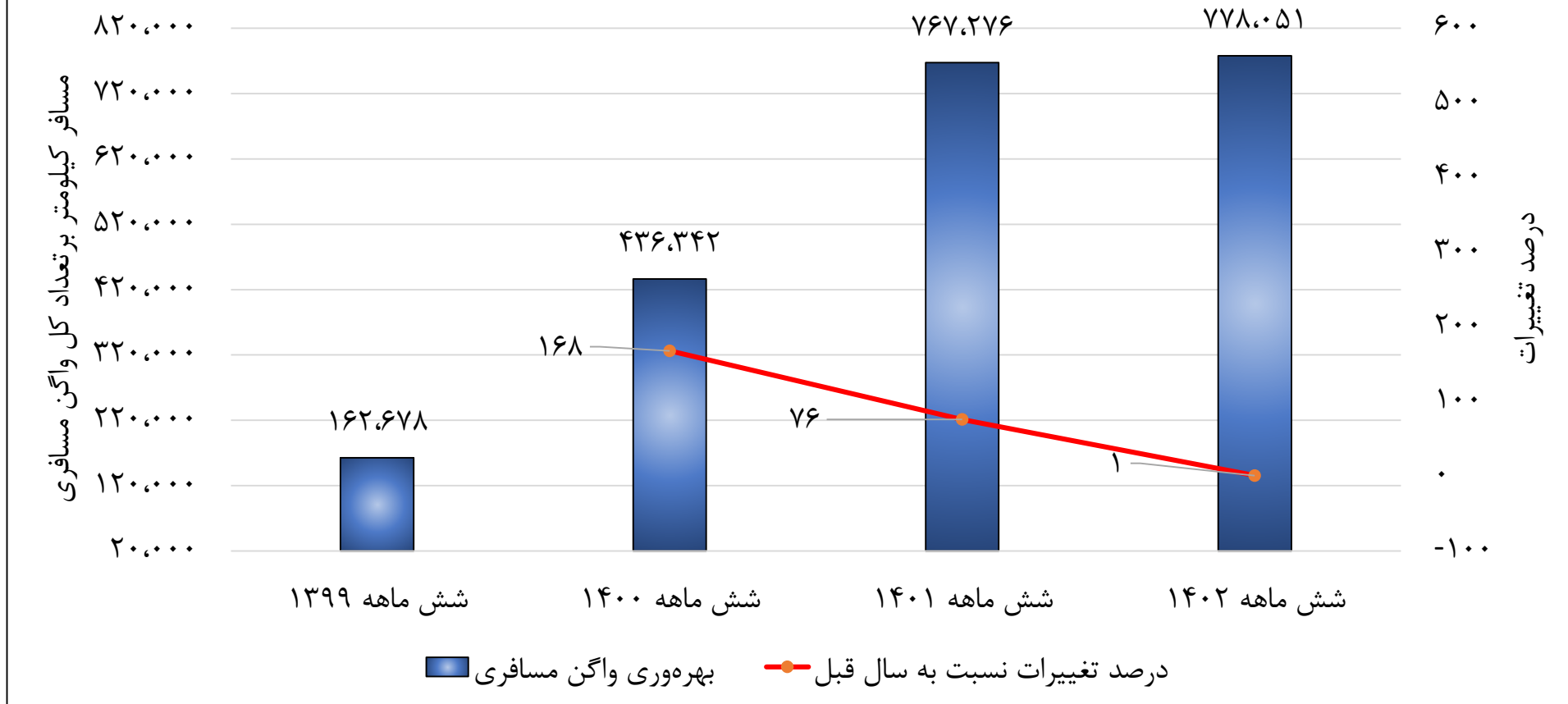
شاخص‌های بخش باری

شاخص‌های بخش مسافری

شاخص‌های بخش نیروی کشش

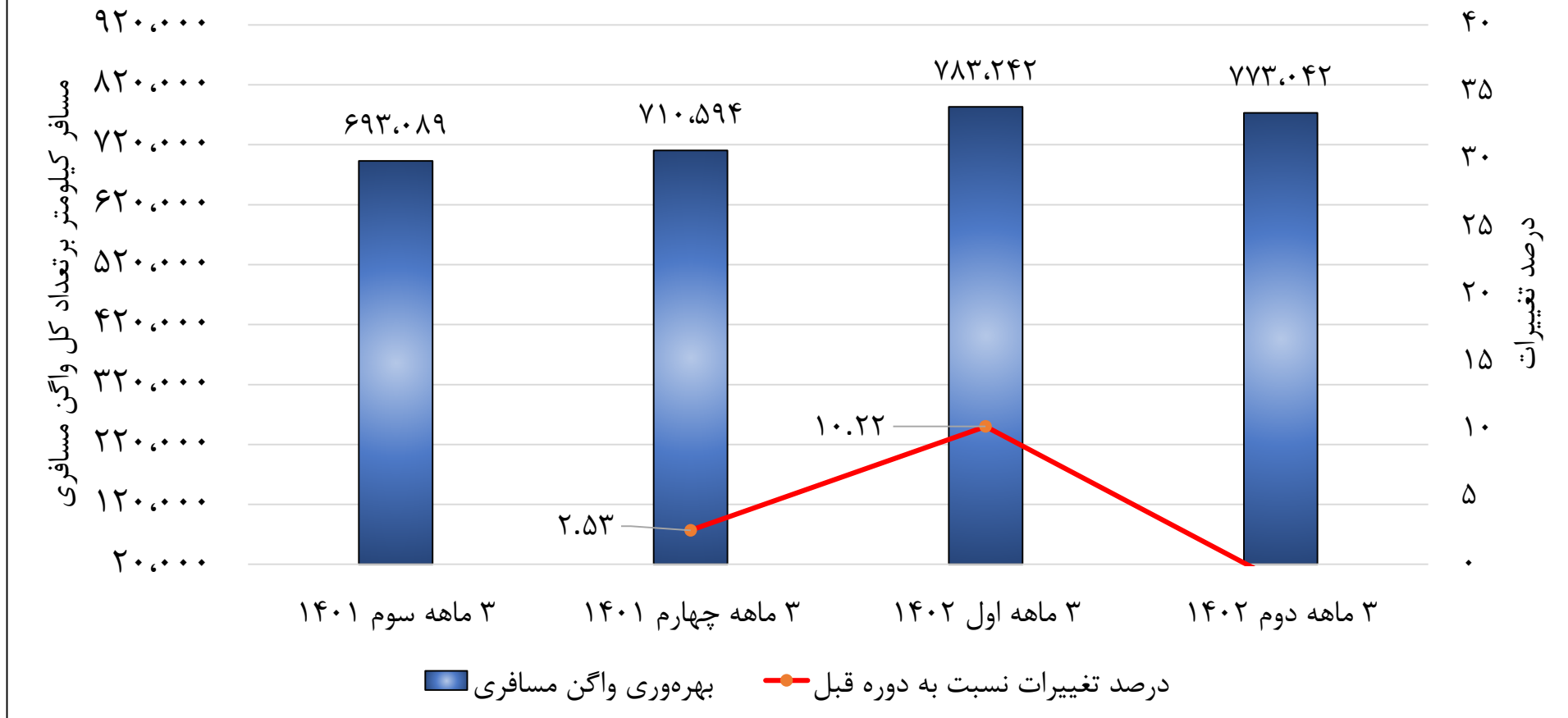
شاخص	واحد	۶ ماهه اول ۱۳۹۹	۶ ماهه اول ۱۴۰۰	۶ ماهه اول ۱۴۰۱	۶ ماهه اول ۱۴۰۲
تعداد مسافر	هزار نفر	۳/۸۷۷	۹/۰۳۰	۱۴/۷۶۶	۱۶/۲۲۸
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۱۳۲.۹	۶۳.۵	۹.۹
مسافر کیلومتر	میلیون نفر کیلومتر	۱/۷۱۳	۴/۷۵۷	۸/۳۰۵	۸/۵۴۳
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۱۷۷.۷	۷۴.۶	۲.۹
تعداد کل واگن مسافری	دستگاه	۱/۷۵۵	۱/۸۱۷	۱/۸۰۴	۱/۸۳۰
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۳.۵	-۰.۷	۱.۴
متوسط بهره‌وری ماهیانه واگن‌های مسافری	مسافر کیلومتر به ازای هر واگن	۱۶۲/۶۷۸	۴۳۶/۳۴۲	۷۶۷/۲۷۶	۷۷۸۰۵۱
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۱۶۸	۷۶	۱

بهره‌وری واگن‌های مسافری (متوسط مسافر کیلومتر ماهیانه بر تعداد کل واگن‌های مسافری)

شاخص	واحد	۳ ماهه سوم ۱۴۰۱	۳ ماهه چهارم ۱۴۰۱	۳ ماهه اول ۱۴۰۲	۳ ماهه دوم ۱۴۰۲
تعداد مسافر	هزار نفر	۷/۲۶۶	۷/۶۳۴	۸/۱۶۴	۸۰۶۴
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۵.۱	۶.۹	-۱.۲
مسافر کیلومتر	میلیون نفر کیلومتر	۳/۷۵۱	۳/۸۵۰	۴/۳۰۰	۴۲۴۴
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۲.۶	۱۱.۷	-۱.۳
تعداد کل واگن مسافری	دستگاه	۱/۸۰۴	۱/۸۰۶	۱/۸۳۰	۱۸۳۰
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۰.۱	۱.۳	-
متوسط بهره‌وری ماهیانه واگن‌های مسافری	مسافر کیلومتر به ازای هر واگن	۶۹۳/۰۸۹	۷۱۰/۵۹۴	۷۸۳/۲۴۲	۷۷۳/۰۴۲
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۲.۵۳	۱۰.۲۲	-۱.۳۲

بهره‌وری واگن‌های مسافری (متوسط مسافر کیلومتر ماهیانه بر تعداد کل واگن‌های مسافری)

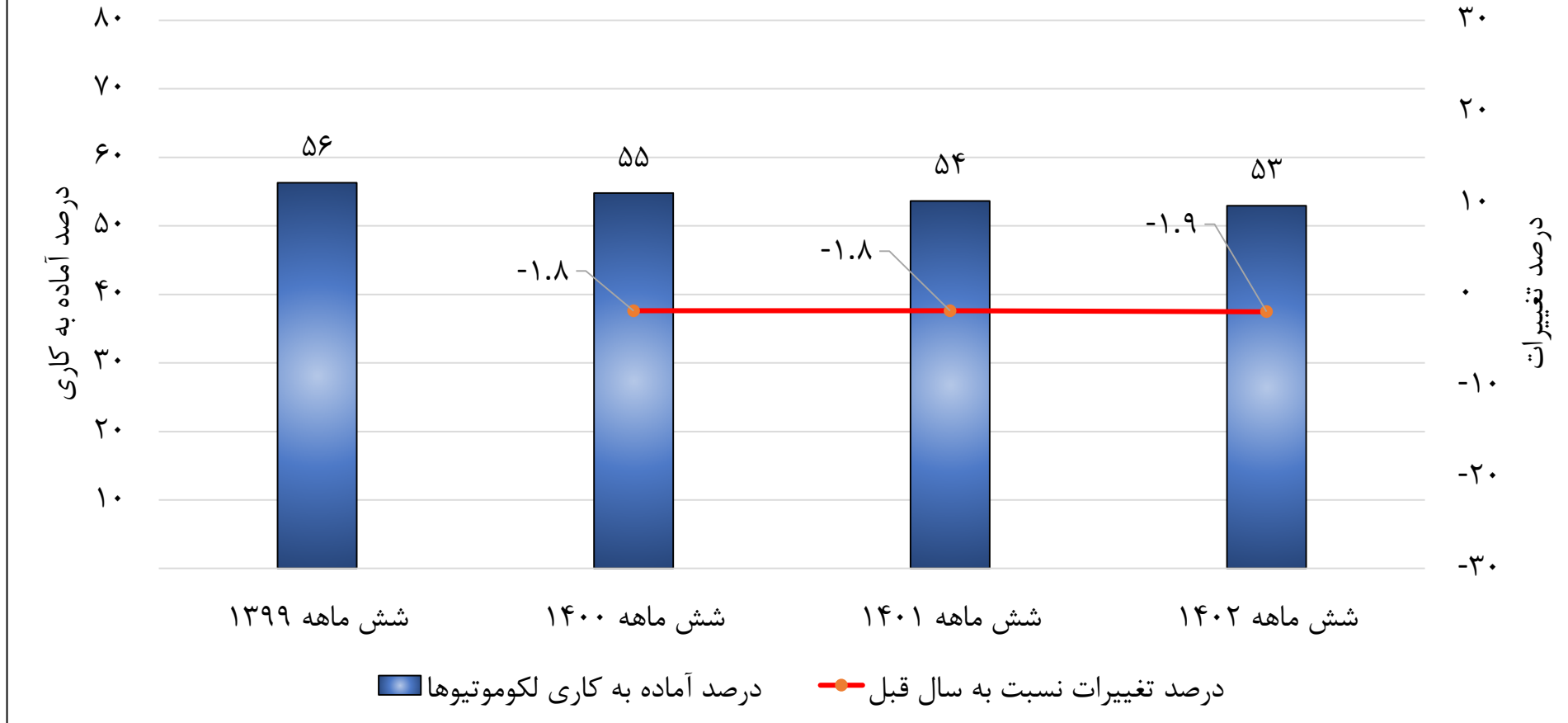
شاخص‌های بخش باری

شاخص‌های بخش مسافری

شاخص‌های بخش نیروی کشش

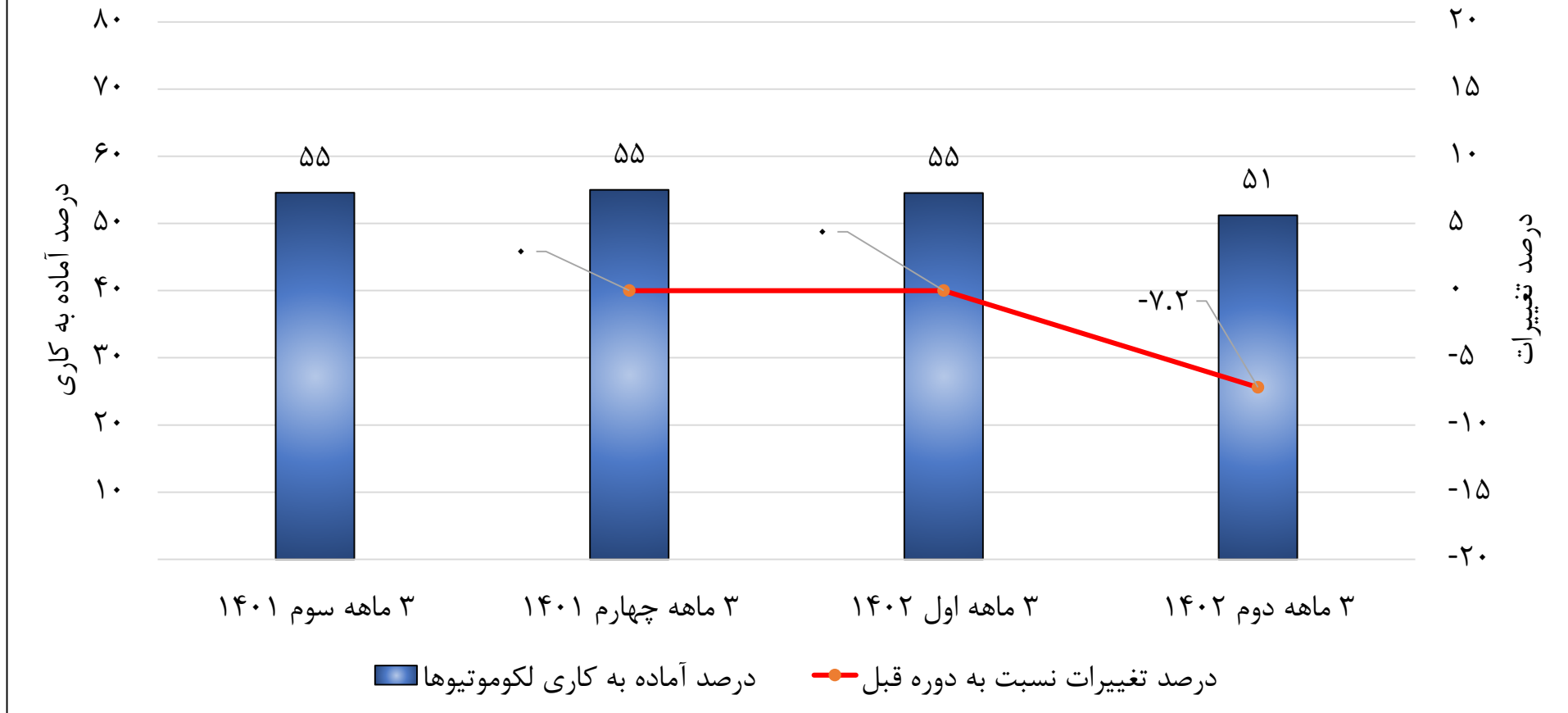
شاخص	واحد	۶ ماهه اول ۱۳۹۹	۶ ماهه اول ۱۴۰۰	۶ ماهه اول ۱۴۰۱	۶ ماهه اول ۱۴۰۲
تعداد لکوموتیو در سرویس	دستگاه	۵۳۷	۵۲۳	۵۱۷	۵۲۵
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	-۲.۶	-۱.۱	۱.۵
تعداد کل لکوموتیو	دستگاه	۹۵۴	۹۵۵	۹۶۴	۹۹۲
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۰.۱	۰.۹	۲.۹
درصد آماده به کاری لکوموتیوها	درصد	۵۶	۵۵	۵۴	۵۳
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	-۱.۸	-۱.۸	-۱.۹

درصد آماده به کاری لکوموتیوها (تعداد لکوموتیو در سرویس بر تعداد کل لکوموتیوها)

شاخص	واحد	۳ ماهه سوم ۱۴۰۱	۳ ماهه چهارم ۱۴۰۱	۳ ماهه اول ۱۴۰۲	۳ ماهه دوم ۱۴۰۲
تعداد لکوموتیو در سرویس	دستگاه	۵۳۳	۵۳۷	۵۴۰	۵۰۹
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۰.۸	۰.۶	-۵.۷
تعداد کل لکوموتیو	دستگاه	۹۷۷	۹۸۷	۹۹۰	۹۹۴
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۱.۰	۰.۳	-۰.۴
درصد آماده به کاری لکوموتیوها	درصد	۵۵	۵۵	۵۵	۵۱
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۰.۰	۰.۰	-۷.۲

درصد آماده به کاری لکوموتیوها (تعداد لکوموتیو در سرویس بر تعداد کل لکوموتیوها)

- متوسط بهره‌وری ماهیانه واگن‌های باری در شش ماهه نخست سال جاری ۴.۲ درصد نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۱ و ۱۷ درصد نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۰ افت داشته است. در کل این شاخص در تابستان ۱۴۰۲، نسبت به سه فصل گذشته کمترین مقدار را به خود اختصاص داده است. همچنین این شاخص در شش ماهه نخست ۱۴۰۲، کمترین مقدار را نسبت به دوره مشابه ۳ سال گذشته دارد.

- در این دوره شاخص تن-کیلومتر کل بار حمل شده نسبت به سال گذشته ۰.۱ درصد افزایش و نسبت به سال ۱۴۰۰، ۱۲ درصد کاهش یافته است. تن-کیلومتر بار ترانزیتی ریلی این دوره نیز نسبت به سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۰ به ترتیب ۳۹.۸ و ۶۱ درصد کاهش یافته است.

- پس از عبور از رکود شدید کرونایی در سال ۱۳۹۹، با رفع محدودیت مسافرگیری و افزایش ضریب اشغال قطارها، هر سال شاهد رشد شاخص بهره‌وری واگن‌های مسافری بوده‌ایم به طوری که این شاخص در شش ماهه نخست امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته حدود ۱ درصد رشد داشته است. در شش ماهه نخست امسال، ۱۶.۲ میلیون نفر مسافر ریلی جابه‌جا شده است که بیشترین تعداد در مدت چهار سال گذشته است. همچنین شاخص نفر-کیلومتر در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته، ۲.۹ درصد رشد داشته است. آمارهای ۱۴ سال اخیر نشان می‌دهند که بیشترین تعداد مسافر حومه‌ای در سال ۱۴۰۲ جابه‌جا شده است. مدیریت راه‌آهن با استناد به آمار تعداد مسافر جابه‌جا شده در دوره شش ماهه ۱۴۰۲ (بر حسب شاخص نفر) مدعی رکوردشکنی تاریخی در جابه‌جایی مسافر شده است اما بررسی شاخص اصلی سنجش عملکرد حمل مسافر (یعنی شاخص نفر-کیلومتر) نشان می‌دهد که عملکرد بازه شش ماهه نخست امسال در جایگاه ششم دوره ۱۴ ساله اخیر است و همچنین رتبه بازه زمانی مذکور در شاخص متوسط مسافت پیموده شده به ازای هر مسافر، جایگاه ۱۲ در میان ۱۴ سال اخیر است. این نتایج ثابت می‌کنند که رشد تعداد مسافر جابه‌جا شده ناشی از تخصیص بیشتر قطارهای حومه‌ای در مسیرهای کوتاه و نیز کوتاه‌سازی طول سفرهای غیر حومه‌ای بوده است. لذا روشن است که ادعای رکوردشکنی جابه‌جایی مسافر ریلی، آن‌چنان که راه‌آهن مدعی است، صحیح نیست.

- درصد آماده به کاری لکوموتیوها در فصل تابستان جاری نسبت به هر سه فصل پیش از آن، ۷.۲ درصد کاهش یافته است. همچنین مقدار این شاخص در شش ماهه نخست سال جاری ۵۳ درصد است که کمترین مقدار در میان دوره‌های مشابه ۴ سال اخیر است. طبق آمار شش ماهه امسال و سه سال گذشته، اگرچه سالانه تعدادی لکوموتیو به شبکه ریلی وارد می‌شود اما در مجموع با خروج تعداد بیشتری لکوموتیو از ناوگان به خاطر سوانح و کمبود بودجه تعمیرات، خالص تعداد لکوموتیوهای آماده به کار کاهش یافته است.